

Specialeansøgning

Region Midtjylland

Vedr. speciale: Børne- og Ungdomspsykiatri

Dato: 27. maj 2009

1 Generelle overvejelser i forhold til specialet

1.1 Generelle overvejelser over den planlagte organisering af akutområdet i forhold til specialet

Efter gennemførelsen af strukturomlægninger i 2009 vil der blive modtaget børne- og ungdomspsykiatriske patienter akut til vurdering og evt. indlæggelse i Regionspsykiatrien Herning, Regionspsykiatrien Viborg og på Århus Universitetshospital, Risskov. På de matrikler (Regionspsykiatrien Herning, Regionspsykiatrien Viborg og Århus Universitetshospital, Risskov), hvor der er børne- og ungdomspsykiatri, er den døgndækkede akutte modtagefunktion fælles for børne- og ungdomspsykiatrien og voksenpsykiatrien.

Psykiatriplanen for Region Midtjylland lægger op til, at der i hospitalsplanlægningen arbejdes videre med integration af fælles modtageenheder for det somatiske og psykiatriske hospitalsområde.

Således planlægges der i henhold til psykiatriplan og akutplan for Region Midtjylland etableret 5 fælles akutmodtagelser i Region Midtjylland placeret på Århus Universitetshospital, Risskov, Regionspsykiatrien Randers, Regionspsykiatrien Viborg, Regionspsykiatrien Horsens og Hospitalsenheden Vest.

Fremover kan børn og unge med akutte psykiatriske problemstillinger blive indlagt i Børne- og Ungdomspsykiatrisk Regionscenter Herning, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Regionscenter Viborg eller på Århus Universitetshospital, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Regionscenter Risskov.

1.2 Generel beskrivelse af og overvejelser over sammenhængen i specialet på tværs af funktionsniveauer

I Region Midtjylland er der ét Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center, bestående af tre matrikler. Centret har fælles, tværgående ledelse.

Planlægningen af placering af det børne- og ungdomspsykiatriske speciale og de børne- og ungdomspsykiatriske funktionsniveauer tager udgangspunkt i regionens akutplan og psykiatriplan. Psykiatriplanen udstikker blandt andet de overordnede linjer for beslutninger om samling af funktioner og udvikling af stærke faglige miljøer i Region Midtjylland.

Der er selvstændige børne- og ungdomspsykiatriske afdelinger, som alle allerede i dag varetager hovedfunktioner, på tre matrikler i regionen:

- Børne- og Ungdomspsykiatrisk Regionscenter Herning
- Børne- og Ungdomspsykiatrisk Regionscenter Viborg
- Århus Universitetshospital, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Regionscenter Risskov

Århus Universitetshospital, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Regionscenter Risskov udgør i dag rammen om varetagelsen af de højt specialiserede funktioner, og sådan er det også tænkt for fremtidens børne- og ungdomspsykiatri i Region Midtjylland.

Fordelingen af specialfunktioner i nærværende ansøgning følger den nuværende placering:

- Samtlige regionsfunktionerne tænkes placeret på Århus Universitetshospital, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Regionscenter Risskov
- Fire regionsfunktioner tænkes ligeledes placeret i Børne- og Ungdomspsykiatrisk Regionscenter Herning (se kap. 3)

De højt specialiserede funktioner, Region Midtjylland søger om at varetage, er allerede i dag placeret på Århus Universitetshospital, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Regionscenter Risskov.

1.3 Generel beskrivelse af og overvejelser over sammenhængen til andre specialer

Jf. Region Midtjyllands psykiatriplan og akutplan vægtes samarbejdet på tværs af specialer højt i de kommende år, og specialet vil qua de fælles akutmodtageenheder, som er undervejs, få udbygget samarbejdet med de somatiske specialer.

Det børne- og ungdomspsykiatriske speciale samarbejder med en række andre specialer, herunder anæstesiologi med intensivniveau 2, kirurgi, pædiatri, neurologi, intern medicin og psykiatri.

I forhold til en enkelt højt specialiseret funktion, samarbejdes der jf. specialevejledningen for børne- og ungdomspsykiatri ydermere tæt med henholdsvis pædiatri og endokrinologi (se afsnit 4.1).

Herudover samarbejdes der med almen praksis samt kommunerne.

1.4 Implementering

Hovedfunktionerne varetages allerede i dag på de tre børne- og ungdomspsykiatriske afdelinger på matriklerne i Risskov, Herning og Viborg.

Regionsfunktionerne, Region Midtjylland ansøger om at varetage, findes allerede i dag på de matrikler, hvortil der ansøges om varetagelsen.

De højt specialiserede funktioner, Region Midtjylland ansøger om at Århus Universitetshospital, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Regionscenter Risskov skal varetage, varetages allerede i dag på matriklen.

1.5 Udvikling og fremtidsplaner

Overordnet set ventes fremtiden at byde på stadigt stigende efterspørgsel efter børne- og ungdomspsykiatriske ydelser. Fra 2007 til 2008 oplevede børne- og ungdomspsykiatrien en stigning i antallet af henvisninger på 23 pct.

Denne stigende efterspørgsel vil Region Midtjylland efterkomme ved at udbygge såvel omfang som differentiering og specialisering af primært ambulante ydelser.

Børn og unge med psykisk sygdom har somme tider også sygdomme af somatisk karakter. I tråd med Region Midtjyllands psykiatriplan og specialevejledningen for børne- og ungdomspsykiatri vil samarbejdet med det somatiske sygehusvæsen blive styrket i årene der kommer, ligesom børne- og ungdomspsykiatriske behandles viden om somatiske sygdomme – særligt i forbindelse med spiseforstyrrelser - skal skærpes.

Med henblik på at imødekomme den voksende gruppe af patienter med spiseforstyrrelser og dermed behovet for øget specialisering på området, samler Region Midtjylland i løbet af 2009 – 2010 behandlingen af patienter med spiseforstyrrelser for alle aldersgrupper i et specialiseret sengeafsnit på Århus Universitetshospital, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Regionscenter Risskov (mere herom i afsnit 3.1).

2 Specialets hovedfunktionsniveau

2.1 Generel beskrivelse af og overvejelser over den planlagte organisering af hovedfunktionerne i specialet

Jf. beskrivelsen i afsnit 1.2 varetages hovedfunktionerne allerede i dag på børne- og ungdomspsykiatriske afdelinger på tre matrikler i Region Midtjylland.

2.2 Generel beskrivelse og overvejelser over opfyldelsen af anbefalinger til varetagelsen af hovedfunktioner i specialet

Specialevejledningens krav ift. hovedfunktionsniveauet vedrørende mulighed for telefonisk kontakt til en speciallæge i børne- og ungdomspsykiatri er opfyldt.

Kravet om samarbejde med andre specialer er opfyldt, idet der i forhold til hovedfunktionsniveauet samarbejdes med:

- Anæstesiologi med intensivniveau 2
- Kirurgi
- Pædiatri
- Neurologi
- Intern medicin – herunder bl.a. endokrinologi
- Psykiatri

2.3 Eventuelt vedr. hovedfunktioner i specialet

3 Specialets regionsfunktionsniveau

3.1 Overvejelser over den planlagte organisering af regionsfunktionerne i specialet

Jf. beskrivelsen i afsnit 1.2 og bilag 2a ansøges der om, at Region Midtjylland kan varetage regionsfunktioner, hvor regionsfunktionerne allerede i dag varetages. I fordelingen er der taget højde for hhv. antal patienter og antal speciallæger, ligesom fordelingen er sket under hensyntagen til funktionernes kompleksitet samt sikring af høj faglig kvalitet i varetagelsen af funktionerne.

Varetagelsen af regionsfunktioner på matriklen i Herning foregår i tæt samarbejde med Århus Universitetshospital, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Regionscenter Risskov.

Børne- og ungdomspsykiatrien i Region Midtjylland er organiseret i en centerstruktur med en centerledelse og to underliggende afdelinger: Børnepsykiatrisk afdeling og Ungdomspsykiatrisk afdeling. Hver afdeling har aktivitet på tre matrikler: Århus Universitetshospital, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Regionscenter Risskov, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Regionscenter Herning og Børne- og Ungdomspsykiatrisk Regionscenter Viborg.

Denne organisering af børne- og ungdomspsykiatrien i Region Midtjylland indebærer, at især speciallægerne dækker alle tre matrikler inden for hver afdeling.

Jf. Region Midtjyllands psykiatriplan er behandlingen af patienter med spiseforstyrrelser under indlæggelse pr. 1. januar 2009 blevet samlet i ét specialiseret regionsdækkende sengeafsnit under Center for Spiseforstyrrelser, som organisatorisk er placeret under Århus Universitetshospital, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Regionscenter Risskov.

Center for Spiseforstyrrelser behandler patienter uanset alder, og varetager både regionsfunktionen og den højt specialiserede funktion vedrørende patienter med spiseforstyrrelser (se også afsnit 4.1).

3.2 Befolkningsunderlag

Region Midtjylland har et befolkningsgrundlag på 1,2 mio. indbyggere. Vedrørende de regionsfunktioner, som alene Århus Universitetshospital, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Regionscenter Risskov ansøger om varetagelsen af, er befolkningsgrundlaget 1,2 mio.

Vedrørende regionsfunktioner, som er delt mellem 2 matrikler, er befolkningsgrundlaget ift. Århus Universitetshospital, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Regionscenter Risskov 800.000, mens befolkningsgrundlaget ift. Børne- og Ungdomspsykiatrisk Regionscenter Herning er 400.000.

3.3 Overvejelser over opfyldelsen af krav til varetagelsen af regionsfunktioner i specialet

Vedr. volumen

Angivelserne af volumen og aktivitet i bilag 2b er baseret på de i specialevejledningen anførte tal, hvor det antages, at Region Midtjyllands 1,2 mio. indbyggere som helhed svarer til omtrent ¼ af de i specialevejledningen angivne patientantal.

Specialevejledningens krav

Specialevejledningens krav til assistance fra en speciallæge i børne- og ungdomspsykiatri i løbet af kort tid er opfyldt for henholdsvis Århus Universitetshospital, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Regionscenter Risskov og Børne- og Ungdomspsykiatrisk Regionscenter Herning, der ansøger om varetagelse af regionsfunktioner. Desuden samarbejdes der med de i specialevejledningen anførte øvrige specialer, ligesom der er adgang til relevant udstyr og relevante faciliteter.

Kravet om døgndækning er ikke opfyldt i forhold til regionsfunktionen Komplekse diagnostiske tilstande indenfor affektive lidelser, ADHD, autismespektret, OCD og/eller Tourette-syndrom hvor den diagnostiske vurdering ikke kan afklares på hovedfunktionsniveau, eller hvor den psykofarmakologiske behandling er særligt kompliceret. Ud fra en speciallægefaglig betragtning vurderes der ikke at være behov for døgndækning i forhold til denne specialfunktion, hvorfor specialevejledningens krav anses for opfyldt.

Således anses samtlige krav til varetagelse af regionsfunktioner inden for børne- og ungdomspsykiatri i Region Midtjylland jf. bilag 2b som værende opfyldt.

3.4 Formaliseret samarbejde

Der søges ikke om funktioner, varetaget i et formaliseret samarbejde.

3.5 Eventuelt vedr. regionsfunktioner i specialet

4 Specialets højt specialiserede niveau

4.1 Overvejelser over den planlagte organisering af højt specialiserede funktioner i specialet

Jf. beskrivelsen i afsnit 1.2 og bilag 2a ansøges der om, at Århus Universitetshospital, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Regionscenter Risskov kan varetage samtlige højt specialiserede funktioner inden for børne- og ungdomspsykiatrien. Alle varetages de allerede i dag på matriklen.

Jf. Region Midtjyllands psykiatriplan er behandlingen af patienter med spiseforstyrrelser under indlæggelse pr. 1. januar 2009 blevet samlet i ét specialiseret regionsdækkende sengeafsnit under Center for Spiseforstyrrelser, som organisatorisk er placeret under Århus Universitetshospital, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Regionscenter Risskov.

Center for Spiseforstyrrelser modtager patienter i alle aldersgrupper, og varetager både regionsfunktionen og den højt specialiserede funktion vedrørende spiseforstyrrede.

Region Midtjylland søger om at varetage den højt specialiserede funktion Særligt komplicerede patienter med spiseforstyrrelser og komorbide somatiske og/eller psykiatriske lidelser, hvor behandlingen har været langvarig og kompliceret, som jf. specialevejledningen for børne- og ungdomspsykiatri skal varetages i tæt samarbejde med henholdsvis det endokrinologiske og det pædiatriske speciale.

4.2 Befolkningsunderlag

Region Midtjylland har et befolkningsgrundlag på 1,2 mio. indbyggere.

Det er aftalt med Region Nordjylland, at patienter inden for samtlige højt specialiserede funktioner i det børne- og ungdomspsykiatriske speciale sendes til Region Midtjylland. Således medregner Region Midtjylland, i forhold til varetagelsen af de højt specialiserede funktioner, Region Nordjyllands befolkningsgrundlag på 600.000 indbyggere.

Dermed søger Region Midtjylland om varetagelse af samtlige højt specialiserede funktioner inden for børne- og ungdomspsykiatri med et befolkningsgrundlag på 1,8 mio. mennesker.

4.3 Overvejelser over opfyldelsen af krav til varetagelsen af højt specialiserede funktioner i specialet

Det fremgår af bilag 2a, at der ansøges om, at de højt specialiserede funktioner inden for børne- og ungdomspsykiatri i Region Midtjylland skal varetages af Århus Universitetshospital, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Regionscenter Risskov.

Vedr. volumen

Angivelserne af volumen og aktivitet i bilag 2b er baseret på de i specialevejledningen anførte tal, hvor det antages at Region Midtjyllands 1,2 mio. indbyggere som helhed svarer til omtrent ¼ af de i specialevejledningen angive patientantal.

I forhold til de højt specialiserede funktioner, som Region Midtjylland varetager for Region Nordjylland udgør volumenangivelsen 1/3 af de i specialevejledningen angivne patientantal.

Specialevejledningens krav

På Århus Universitetshospital, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Regionscenter Risskov findes allerede i dag den nødvendige ekspertise, ligesom det nødvendige patientgrundlag i forhold til varetagelse af de højt specialiserede funktioner er til stede. Det fremgår af bilag 2b, at Århus Universitetshospital, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Regionscenter Risskov for samtlige højt specialiserede funktioner inden for børne- og ungdomspsykiatrien opfylder de i specialevejledningen stillede krav.

Specialevejledningens krav til assistance fra speciallæge i børne- og ungdomspsykiatri i løbet af kort tid er opfyldt. Desuden samarbejdes der med de i specialevejledningen anførte øvrige specialer, ligesom der er adgang til relevant udstyr og relevante faciliteter.

Kravet om døgndækning er ikke opfyldt i forhold til to højt specialiserede funktioner: Uafklarede komplicerede diagnostiske tilstande inden for ADHD, autisme, OCD og/eller Tourette-syndrom og Spæd- og småbørn (0-3-årige) med svære neuroregulatoriske forstyrrelser og spiseproblemer. Ud fra en speciallægefaglig betragtning vurderes der ikke at være behov for døgndækning i forhold til disse to specialfunktioner, hvorfor specialevejledningens krav anses for opfyldt.

Med henblik på opfyldelse af specialevejledningens krav til varetagelse af den højt specialiserede funktion Særligt komplicerede patienter med spiseforstyrrelser og komorbide somatiske og/eller psykiatriske lidelser, hvor behandlingen har været langvarig og kompliceret, etableres der i løbet af 2009 samarbejde mellem Århus Universitetshospital, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Regionscenter Risskovs Center for Spiseforstyrrelser og henholdsvis Afdeling C på Århus Universitetshospital, Århus Sygehus og Børneafdelingen på Århus Universitetshospital, Skejby, ligesom der vil blive udarbejdet fælles kliniske retningslinjer. Således vurderes kravene i forhold til varetagelse af denne funktion som værende opfyldt.

4.4 Formaliseret samarbejde

Der søges ikke om funktioner, varetaget i et formaliseret samarbejde.

4.5 Eventuelt vedr. højt specialiserede funktioner i specialet